

Flora en fauna quickscan

Maarnse Grindweg 37 te Maarn

Rapportnr.
Auteur
Opdrachtgever
Contactpersonen
Datum uitgave

2018-N01
Sander D. Elzerman
Wissing B.V.
Mevr. D. Best & mevr. E. Stuijts
29 augustus 2018

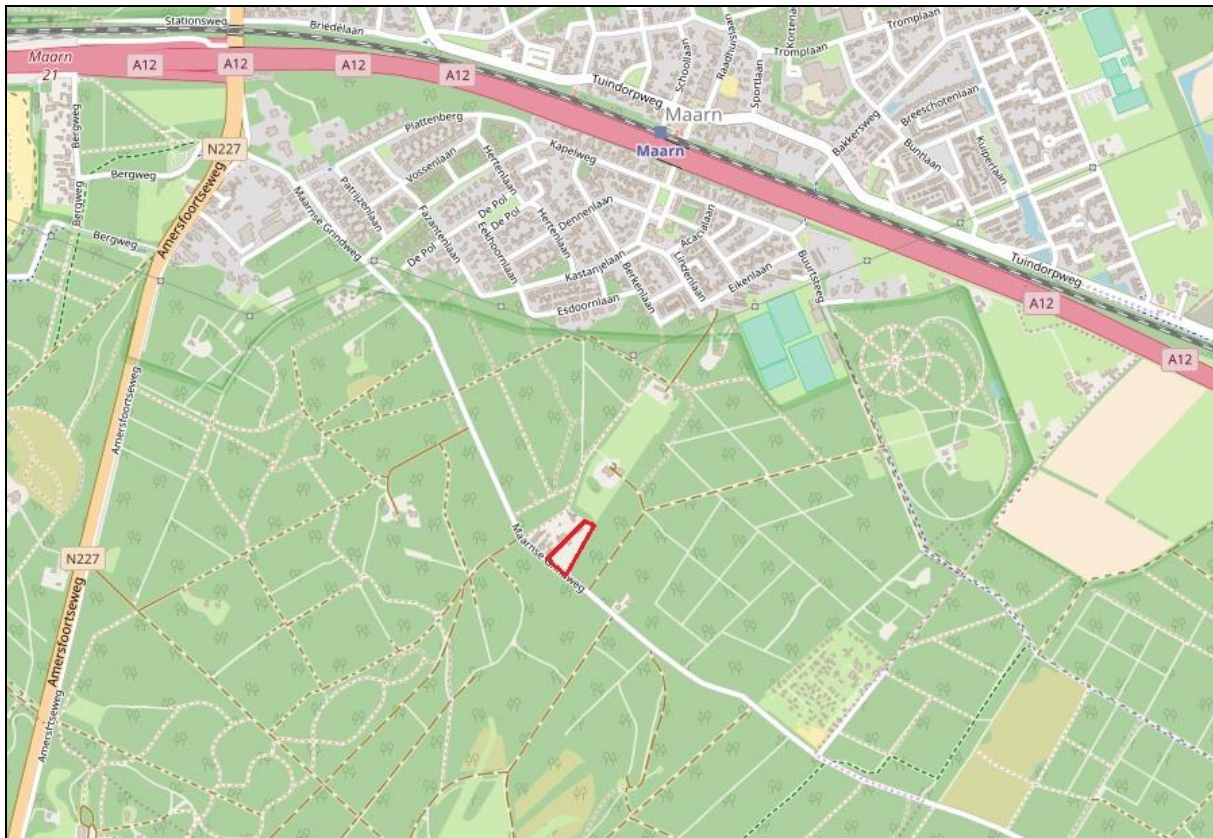
Flora en fauna quickscan Maarnse Grindweg 37 te Maarn

Aanleiding

Voor een perceel in het buitengebied van de gemeente Utrechtse Heuvelrug zijn plannen om permanente woningbouw te realiseren. Dit is in afwijking met eerdere plannen voor bungalows. Voor het plan moet een postzegelbestemmingsplan worden uitgewerkt om de woningbouw mogelijk te maken. In dit kader is een flora en fauna quickscan uitgevoerd.

De quickscan is een verkennend onderzoek dat de kans op aanwezigheid van beschermde soorten van de Wet natuurbescherming in kaart brengt. Hiermee kunnen beschermde soorten worden uitgesloten, maar in sommige gevallen is vervolgonderzoek nodig om hier meer zekerheid over te krijgen. Dit kan aanleiding geven voor het treffen van beschermingsmaatregelen. Bij de aanwezigheid van beschermde soorten dan kan een ontheffing op de Wet natuurbescherming nodig zijn voor de werkzaamheden. Een ontheffing moet in dat geval worden aangevraagd bij de provincie Utrecht. De quickscan heeft alleen betrekking op de beschermde soorten. De te verwachten effecten op beschermde natuurgebieden en het NatuurNetwerk Nederland (NNN) worden in afzonderlijke rapporten behandeld.

Het plangebied betreft een open perceel aan de Maarnse Grindweg 37 in Maarn (Figuur 1). Het voormalige kampeerterrein De Roos was ten tijde van de quickscan in gebruik als paardenwei.

Figuur 1. Het rode kader geeft de ligging van het plangebied aan de Maarnse Grindweg aan.

Methodiek

Doel van de flora en fauna quickscan

De quickscan richt zich op de beschermde soorten van de Wet natuurbescherming (Wnb) die sinds 1 januari 2017 van kracht is. Het gaat hierbij met name om de soorten van de Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. De aanwezigheid van deze soorten kan leiden tot een ontheffingsaanvraag.

De overige planten en dieren, die op basis van art. 3.10 van de Wnb beschermd worden, vallen ook binnen de quickscan. Voor deze soorten is op basis van provinciale vrijstellingsbesluiten in veel gevallen geen ontheffing vereist, maar dient wel zorgvuldig gehandeld te worden.

In veel gevallen kan op basis van de quickscan de aanwezigheid van beschermde flora en fauna worden vastgesteld of uitgesloten. Het kan echter mogelijk zijn dat vervolgonderzoek nodig is om het voorkomen van een beschermde soort te kunnen bepalen.

Werkzaamheden

De flora en fauna quickscan bestaat uit een bureauonderzoek aangevuld met een veldbezoek. Op basis van de beschikbare gegevens uit openbare bronnen met natuurgegevens en (online) verspreidingsatlassen (o.a. FLORON, 2018; Broekhuizen *et al.*, 2016; SOVON, 2002) is een beeld verkregen van de potenties van het plangebied. Daarbij is ook de online applicatie Quickscanhulp.nl geraadpleegd. Dit geeft een lijst van alle beschermde soorten die volgens de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) in de omgeving zijn waargenomen (Bijlage 1).

Vervolgens is het plangebied geïnventariseerd op de aanwezigheid van beschermde en kenmerkende soorten. Het (potentiële) voorkomen van een beschermde plant of dier wordt hierbij zoveel mogelijk in kaart gebracht. Het veldbezoek is uitgevoerd op 15 januari 2018. De weersomstandigheden waren voldoende om een beeld te krijgen van de situatie (bewolkingsgraad 8/8, 6°C en 3Bft.

Zuidzuidwestenwind). Het onderzoek richtte zich primair op het plangebied, te weten het open perceel, maar daarbij is ook gekeken naar de directe omgeving. De werkzaamheden en/of nieuwe situatie kan immers een effect hebben op de omgeving (bijv. geluidsverstoring).

Quickscanhulp.nl

De soortenlijst van Quickscanhulp geeft een overzicht van waargenomen beschermde flora en fauna (Bijlage 1). In de tabel wordt onderscheid gemaakt naar beschermingsregime. De strikt beschermde soorten, waarvoor een ontheffing nodig is, staan vermeld onder de noemers 'Wnb-hrl' en 'Wnb-vrl'. Dit zijn soorten van resp. Europese Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. Daarnaast staan ook de soorten vermeld die op nationaal niveau beschermd kunnen zijn ('Wnb-andere soorten'). Elke provincie bepaalt zelf voor welke soorten van deze lijst een vrijstelling op de ontheffingsplicht geldt (Provinciale Staten van Utrecht, 2016).

De lijst geeft de waarnemingen weer binnen een bepaalde afstandsklasse tot het plangebied. De exacte locatie van de waarneming wordt niet gegeven. Bovendien geeft de lijst geen inzicht in het type waarneming. Het kan een eenmalige waarneming zijn van een overvliegende jaarrond beschermde vogel, maar ook een broedgeval. De soortenlijst van Quickscanhulp.nl geeft dus een handvat voor de beschermde flora en fauna, die mogelijk in het plangebied voorkomen op basis van een waarneming in de regio. Aan de hand van het biotoop en het veldbezoek moet een inschatting gemaakt worden van het gebiedsgebruik.

Wet- en regelgeving

Dit onderzoek richt zich op de beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming. Deze wet heeft per 1 januari 2017 de Flora- en faunawet, Boswet en Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. Hieronder is een overzicht gegeven van de Zorgplicht en verbodsbepalingen in de nieuwe wet.

De Wnb verschilt van de oude wetten in de formulering van de Algemene Zorgplicht en de verbodsbepalingen. Daarnaast verschilt de lijst van beschermde soorten dieren en planten van de Flora- en faunawet.

Algemene Zorgplicht (Art. 1.11)

In beginsel zijn alle in Nederland in het wild levende dieren en planten beschermd. De bescherming wordt vormgegeven door verbodsbepalingen en een algemene Zorgplicht. De Wnb richt zich op de bescherming van soorten en gebieden. Echter, de intrinsieke waarde van elk individueel dier en plant wordt wel erkend. Mensen mogen hier dus niet onzorgvuldig mee omgaan. Vanuit deze gedachte is de Zorgplicht opgesteld:

- *Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.*
- *De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden*

veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

- dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
- indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
- voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

De Zorgplicht is een algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Verbodsbepalingen (Art. 3.1 t/m 3.10)

De bescherming van planten en dieren is gebaseerd op het 'Nee, tenzij'-principe. Dit wil zeggen, dat in principe werkzaamheden of ruimtelijke ontwikkelingen geen negatief effect mogen hebben op beschermde flora en fauna, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen reguliere werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkelingen.

Wanneer de activiteiten geen negatief effect hebben op de flora en fauna dan is geen ontheffing nodig. In veel gevallen is dat echter moeilijk vooraf te bepalen. Daarom wordt vaak vooraf het voorkomen van beschermde soorten in kaart gebracht door een ecologisch adviseur. Hiermee wordt niet alleen de aanwezigheid van een soort binnen het plangebied bepaald, maar ook het gebiedsgebruik en daarmee het effect van de activiteiten.

In de Wnb zijn de verbodsbepalingen gekoppeld aan de verschillende beschermde soorten vanuit de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn en internationale verdragen. De verbodsbepalingen, die in het kader van een flora en fauna quickscan van belang zijn, worden besproken in Artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb:

Artikel	Verbodsbepalingen
3.1	Het is verboden opzettelijk in het wild levende vogels te doden, te vangen en te verstoren. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, beschadigen, weg te nemen, rapen en onder zicht te hebben. <i>(Soorten genoemd in de Vogelrichtlijn)</i>
3.5	Het is verboden in het wild levende dieren in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden, te vangen, te verstoren. Het is verboden eieren van dieren opzettelijk te vernielen of te rapen. Het is verboden de voortplantingsplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen. Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. <i>(Soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn)</i>
3.10	Het is verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers opzettelijk te doden, te vangen, de vaste verblijf- en rustplaatsen te beschadigen of te vernielen. Het is verboden vaatplanten in hun natuurlijke verspreidingsgebied te plukken, te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen, of te vernielen. <i>(Aangewezen soorten in de bijlage, onderdeel A & B van de Wet natuurbescherming)</i>

De Wnb deelt beschermde flora en fauna in drie groepen in:

- Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (Vogelrichtlijn).
- Alle internationaal beschermde flora en fauna (die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage I en II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn).
- Alle nationaal beschermde flora en fauna (die genoemd zijn in Bijlage A & B van Wnb).
- Bij de laatste twee punten gaat het om de bescherming van verschillende inheemse soorten vogels, zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers, sporenplanten en vaatplanten in Nederland.

De drie gedefinieerde groepen hebben hetzelfde beschermingsniveau in de Wnb. Het is noodzakelijk om voor alle ruimtelijke ontwikkelingen en werkzaamheden een ontheffing aan te vragen indien beschermde flora en/of fauna in het plangebied aangetroffen of aangetoond is.

Vogels

Alle in Nederland voorkomende vogelsoorten worden in beginsel gelijkwaardig beschermd. Het is in het algemeen verboden om vogels te doden, te verontrusten, hun nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen te verstoren. In de praktijk gaat het met name om werkzaamheden gedurende het broedseizoen. Buiten het broedseizoen zullen veel activiteiten minder problemen geven voor de meeste vogelsoorten. Uitzondering hierop vormt een selectie aan vogelsoorten die jaarronde bescherming genieten (Ministerie van LNV, 2009). De nesten van deze soorten mogen ook buiten het broedseizoen niet verstoord worden. De jaarrond beschermde vogelsoorten zijn ingedeeld in vijf categorieën. Voor de soorten uit de vijfde categorie geldt alleen onder specifieke omstandigheden een ontheffingsplicht. Deze lijst is samengesteld onder de voormalige Flora- en faunawet, maar blijft (voorlopig) van toepassing binnen de huidige natuurwetgeving.

Voortplantings-, vaste rust- en verblijfplaatsen dieren

Naast de dieren zelf worden ook hun voortplantings-, vaste rust- en verblijfplaatsen beschermd. Onder een voortplantingsplaats wordt niet alleen een nest van een vogel of kolonieverblijf voor vleermuizen verstaan, maar ook de functionele omgeving. Sommige faunasoorten zijn zeer kritisch wat betreft hun foerageerplek of slaapplek. Zij stellen specifieke eisen aan het leefmilieu en kunnen ook moeilijk overschakelen op een veranderde situatie. Indien werkzaamheden invloed hebben op vaste rust- en verblijfplaatsen dient een ontheffing te worden aangevraagd.

Vrijstellingsregeling van de verboden

Voor internationaal en nationaal beschermde soorten geldt in sommige gevallen een algemene vrijstelling voor werkzaamheden. Iedere provincie heeft apart bepaald welke flora en fauna valt onder deze vrijstellingsregeling (Provinciale Staten van Utrecht, 2016). De vrijstelling geldt voor de volgende werkzaamheden:

- De ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- Bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- Bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- Bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.

Vallen de activiteiten onder één van deze noemers dan is de vrijstellingsregeling van de verbodsbepalingen van de Wnb van toepassing. Als geen sprake is van dit type werkzaamheden dan is toch een ontheffingsaanvraag nodig. De algemene Zorgplicht blijft in alle gevallen wel van kracht.

Resultaten

Het plangebied is beschreven aan de hand van de landschappelijke en ecologische kenmerken. Vervolgens worden de aangetroffen en, indien van toepassing, de te verwachten soorten behandeld.

Beschrijving plangebied

Het plangebied ligt te midden van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug (Figuur 1). Samen met de aangrenzende bebouwde percelen vormt het een open terrein tussen de bosvakken. Versnipperd over de Utrechtse Heuvelrug liggen nog enkele landgoederen, kampeer- of bungalowparken, graslanden en heideterreinen. Het bos bestaat uit gemengd naald-loofbos.

Tot 2012 was het plangebied in gebruik als kampeerterrein. Het bood toen plek voor twaalf kampeerplaatsen. Hiervan zijn nog enkele sporen aanwezig, zoals elektriciteitskastjes en gecultiveerde beplanting. Inmiddels wordt het terrein gebruikt als paardenwei. Het grasveld is door middel van afzettingen met schrikdraad verdeeld in vakken. Verspreid over het terrein staat een handvol naaldbomen (Figuur 2). De bosrand vormt aan de oost- en noordzijde de begrenzing van het plangebied. Ten westen van het terrein bevinden zich drie woningen met bijgebouwen (Figuur 3). Binnen het plangebied zijn geen gebouwen of water aanwezig.

Figuur 2. Overzicht van het terrein vanaf de Maarnse Grindweg.

Figuur 3. Het plangebied met op de achtergrond de naastgelegen woningen.

Aangetroffen (beschermde) soorten

Vogels – jaarrond beschermde soorten

De selectie aan jaarrond beschermde vogels nestelen allen in bomen of gebouwen. Op basis van het biotoop kon hierdoor een aantal soorten uitgesloten. De gegevens uit de NDFF wijzen op waarnemingen van de volgende boombroedende soorten: Boomvalk *Falco subbuteo*, Buizerd *Buteo buteo*, Havik *Accipiter gentilis*, Ransuil *Asio otus*, Roek *Corvus frugilegus*, Sperwer *Accipiter nisus*, Wespendif *Pernis apivorus* en Zwarte wouw *Milvus migrans* (Bijlage 1). Op basis van de verspreiding van broedgevallen is de kans op laatstgenoemde soort klein (SOVON, 2002).

Geen van de genoemde soorten is tijdens het veldbezoek waargenomen. Verspreid over het terrein staan enkele vrijstaande naaldbomen (Figuur 4). In geen van de bomen was een nest aanwezig en onder de bomen zijn geen braakballen gevonden. Er waren ook geen aanwijzingen voor de mogelijkheid dat een nest door storm uitgewaaid was. De roofvogels, die volgens de NDFF in de directe omgeving zijn waargenomen, gebruiken allen grote, stevige nesten. Bovendien hebben ze veel rust nodig rondom het nest (Bijlsma, 1993). Het plangebied ligt direct naast enkele woningen, waar dagelijks activiteit is. Voor verstoringgevoelige soort als de Wespendif en Boomvalk is te dicht bij menselijke activiteit. Bovendien is het terrein lange tijd gebruikt als camping. De bomen zijn niet allen geschikt voor een nest. Enkele bomen waren te klein in omvang. De takkenstructuur van sommige sparren vormde onvoldoende draagvlak voor een groot nest van een Buizerd of Havik. Voor soorten

als Sperwer en Wespandief geven de bomen te weinig dekking. Roeken broeden in kolonies. Rondom het plangebied zijn geen andere nesten waargenomen die duiden op de aanwezigheid van een kolonie.

De naastgelegen bospercelen bieden wel broedgelegenheid voor de jaarrond beschermde roofvogels. Deze percelen zijn niet uitputtend onderzocht op nesten, omdat de toekomstige invulling hier geen negatief effect op heeft. Het plangebied is in gebruik geweest als kampeerterrein en ligt naast twee bebouwde percelen. De bouw van twee woningen op het terrein sluit qua gebruik aan bij het historische gebruik en de naastgelegen woonhuizen. Indien zich een roofvogelhorst bevindt in de omgeving van het plangebied dan zal dit gewend zijn aan de dagelijkse aanwezigheid van mensen. Hoewel gebouwen binnen het plangebied ontbreken kunnen bij de naastgelegen woningen wel broedgelegenheid bieden voor jaarrond beschermde vogels die in gebouwen broeden. Het gaat hierbij specifiek om Huismus *Passer domesticus* en Gierzwaluw *Apus apus*. Beide vogels zijn noch in het plangebied, noch bij de woningen waargenomen tijdens het veldbezoek. Wat betreft de Gierzwaluw zegt dat niet zoveel over het voorkomen, omdat deze trekvogel ten tijde van het veldbezoek nog in de overwinteringsgebieden in Afrika verbleef (SOVON, 2002). Het huidige plangebied heeft voor beide soorten weinig te bieden. Wellicht dat een Huismus voor voedselaanbod kan profiteren van de paarden, maar broedgelegenheid is afwezig en schuilmogelijkheden spaarzaam. Alleen de twee blokken Laurierkers *Prunus laurocerasus* langs de weg kunnen hiervoor gebruikt worden. Daar zijn echter geen aanwijzingen voor. Indien hier woningen gebouwd worden dan kan dit wel voor Huismus en Gierzwaluw broedgelegenheid bieden. Bovendien worden de tuinen ingericht met struiken (zie Aanbevelingen), waardoor extra schuilgelegenheid voor Huismussen gecreëerd wordt. Een voederplank kan daarbij voorzien in voedsel. Het kan derhalve redelijkerwijs worden uitgesloten dat een jaarrond beschermde soort binnen het plangebied broedt.

Vogels – overige soorten

Het veldbezoek is buiten het broedseizoen uitgevoerd, maar de aanwezige vogels geven wel een beeld van de potentiële broeders. In de bospercelen rondom het plangebied waren enkele typerende bosvogels aanwezig, zoals Grote bonte specht *Dendrocopos major*, Glanskop *Poecile palustris*, Kuifmees *Lophophanes cristatus*, Boomklever *Sitta europaea* en Kruisbek *Loxia curvirostra*. Deze zangvogels broeden allen in bomen. Het is niet uitgesloten dat één van deze soorten in de bomen in het plangebied tot broeden kan komen. Er werden echter geen holtes waargenomen, waar een Grote bonte specht of Boomklever gebruik van maakt.

Buiten de bomen ontbreekt geschikte nestgelegenheid. Het gehele veld bestaat uit kort grasland. Er zijn geen struiken of overhoekjes met ruigte waar dekking is voor een nest. Alleen de blokken Laurierkers langs de weg en de overhangende klimop van de naastgelegen woning kunnen nog broedgelegenheid vormen voor bijvoorbeeld een Merel *Turdus merula* of Winterkoning *Troglodytes troglodytes* (Figuur 5).

Figuur 4. Verspreid over het terrein staan enkele naaldbomen.

Figuur 5. Het doorgegroeiide Klimop op de erfscheiding biedt als één van de weinige plekken in het plangebied broedgelegenheid voor vogels.

Zoogdieren

In het plangebied zijn geen zoogdieren waargenomen, maar in de directe omgeving wel. Op ca. 100 meter afstand van het plangebied stak een Eekhoorn *Sciurus vulgaris* de weg over. Uit de NDFF zijn waarnemingen van een groot aantal zoogdieren bekend uit de directe omgeving van het plangebied. Het gaat hierbij voornamelijk om soorten van Art. 3.10 en vleermuizen van de Europese Habitatrichtlijn (Tabel 1). De meeste nationaal beschermde soorten in onderstaande tabel vallen onder de provinciale vrijstelling. Dit betekent dat voor deze soorten geen ontheffing nodig is indien de ruimtelijke ontwikkeling een effect op hen heeft.

Naast het voorkomen van vleermuizen in het plangebied is het ook van belang om de geschiktheid van het terrein voor Eekhoorn, Das *Meles meles* en Boommarter *Martes martes* in te schatten aangezien deze soorten niet onder de provinciale vrijstelling vallen (Provinciale Staten van Utrecht, 2016).

Eekhoorn en Boommarter leven voornamelijk in bomen. Hun verblijfplaatsen bevinden zich in 'nesten' of boomholtes (Broekhuizen *et al.*, 2016). De bomen op het terrein hebben geen holtes of gaten waarin deze dieren kunnen verblijven. Er zijn ook geen nesten aangetroffen. De Das is vooral tussen zonsondergang en zonsopkomst actief. Overdag verblijft het dier in een grote burcht. Er zijn op het terrein geen sporen gevonden, die wijzen op de aanwezigheid van deze soort. Overigens zijn in het plangebied helemaal geen sporen gevonden; ook geen vraatsporen, molshopen, konijnen- of hazenkeutels e.d.

Het is niet geheel uitgesloten dat in de omgeving van het plangebied een vaste rust- en verblijfplaats van één van deze drie zoogdieren bevindt. De bouw van de woningen hoeft hier geen invloed op te hebben, omdat geen geschikt leefgebied verloren gaat. Het huidige gebruik als paardenwei alsmede het voormalige kampeerterrein maken het plangebied weinig aantrekkelijk. Het gebrek aan sporen op het terrein wijst hier ook op. De verstoring door dagelijkse aanwezigheid van mensen rondom de nieuwe woningen is daarbij van dezelfde orde als het historische gebruik. Voor Eekhoorn en Boommarter kan de nieuwe inrichting met een voedertafel voor vogels zelfs nog extra foerageermogelijkheden bieden. De tuinen worden ook afwisselender ingericht dan de huidige situatie. Dit maakt het ook aantrekkelijker voor de soorten die vallen onder Art. 3.10.

De waargenomen strikt beschermde soorten van de Habitatrichtlijn zijn allen vleermuizen (Tabel 1). Voor alle in Nederland voorkomende soorten vleermuizen is de bescherming van drie gebiedsfuncties van belang. Naast de dieren zelf zijn ook verblijfplaatsen, essentiële foerageergebieden en vaste vliegroutes beschermd. Vleermuizen maken gedurende het jaar gebruik van verschillende verblijfplaatsen. Afhankelijk van de functie en soort worden gebouwen of bomen bewoond (Limpens *et al.*, 1997). Van de soorten uit Tabel 1 maken Watervleermuis *Myotis dasycneme*, Franjestaart *Myotis nattereri* en Rosse vleermuis *Nyctalus noctula* regelmatig gebruik van bomen om in te verblijven. De andere vleermuizen hebben een voorkeur voor gebouwen.

In het plangebied zijn geen gebouwen aanwezig. De naastgelegen woningen bieden wel mogelijkheden voor verblijfplaatsen. Met name voor de algemene soorten Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus* en Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii* is niet uit te sluiten dat zich hier een verblijfplaats bevindt. De geplande ontwikkeling van woningen in het plangebied heeft hier geen effect op. Sterker nog, voor deze soorten kan de nieuwbouw voorzien in extra verblijfsmogelijkheden. De bomen vertoonden geen holtes, loshangende bast of scheuren waar een verblijfplaats kan zitten. Het plangebied zal waarschijnlijk wel gebruikt worden om te foerageren. Het vormt een open gebied, dat besloten tussen de bosvakken ligt. Dit maakt het aantrekkelijk voor zowel vleermuizen die open biotoop jagen als bossoorten. In de huidige situatie is bovendien de verlichting beperkt tot het uitstralende kunstlicht van de naastgelegen woningen. Het plangebied heeft echter een zeer beperkt oppervlak. Binnen het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug zijn verscheidene open terreinen aanwezig. Die worden met elkaar verbonden door het weggennet, waardoor een aaneenschakeling van foerageerplekken voorhanden is. Hiermee kan redelijkerwijs worden uitgesloten dat sprake is van een essentieel foerageergebied. Bovendien zal de bouw van twee woningen niet per definitie leiden tot het verdwijnen van foerageergebied. Een groene inrichting van de tuinen kan hiervoor mogelijkheden blijven bieden (zie Conclusies en aanbevelingen).

In sommige gevallen gebruiken vleermuizen vaste vliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied. Vooral in open landschap met slechts enkele landschapselementen, zoals een bomenrij die ze ter oriëntatie kunnen gebruiken, verdient dit bescherming. Binnen het plangebied is hier geen sprake van. Het open terrein een dermate beperkte omvang en wordt bovendien aan alle zijden begrensd door bosranden of gebouwen (Figuur 6). De bouw van de woningen zal geen vaste vliegroute aantasten ongeacht of deze aanwezig is.

De ruimtelijke ontwikkeling zal alleen leiden tot een toename van nachtelijke verlichting. In de periode dat het terrein gebruikt werd als camping is dit ook het geval geweest. De uitstraling van de verlichting dient beperkt te zijn om te voorkomen dat de omgeving met lichtverstorend te maken krijgt. Hier wordt rekening mee gehouden bij de bouw.

Tabel 1. Overzicht van de zoogdieren die binnen een straal van 1 kilometer tot het plangebied zijn waargenomen en de wettelijk beschermde status.

Soort	Habitatrichtlijn (Wnb art. 3.5)	Andere soorten (Wnb art. 3.10)	Provinciale vrijstelling
Eekhoorn <i>Sicurus vulgaris</i>		X	
Rosse woelmuis <i>Myodes glareolus</i>		X	X
Veldmuis <i>Microtus arvalis</i>		X	X
Bosmuis <i>Apodemus sylvaticus</i>		X	X
Haas <i>Lepus europaeus</i>		X	X
Konijn <i>Oryctolagus cuniculus</i>		X	X
Egel <i>Erinaceus europaeus</i>		X	X
Huisspitsmuis <i>Crocidura russula</i>		X	X
Watervleermuis <i>Myotis dasycneme</i>	X		
Franjestaart <i>Myotis nattereri</i>	X		
Rosse vleermuis <i>Nyctalus noctula</i>	X		
Gewone dwergvleermuis <i>Pipistrellus pipistrellus</i>	X		
Laatvlieger <i>Eptesicus serotinus</i>	X		
Gewone grootoorvleermuis <i>Plecotus auritus</i>	X		
Vos <i>Vulpes vulpes</i>		X	X
Das <i>Meles meles</i>		X	
Boommarter <i>Martes martes</i>		X	
Bunzing <i>Mustela putorius</i>		X	X
Ree <i>Capreolus capreolus</i>		X	X

Vaatplanten

Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit een monotoon grasland met veel mos, dat boven sterk begraasd is (Figuur 7). Het veld heeft een dunne toplaag met vegetatie op de zandbodem. Er waren tijdens het veldbezoek nauwelijks andere planten te vinden. Verspreid over het terrein staan zeven Fijnsparren *Picea abies*, 1 Douglasspar *Pseudotsuga menziesii* en 1 Grove den *Pinus sylvestris*. Een Beuk *Fagus sylvatica* langs de weg staat op de grens van het plangebied. Op enkele plekken zijn nog restanten van het gebruik als camping te vinden. Langs de weg zijn twee vakken met Laurierkers en groeien bij de bosrand enkele sneeuwkllokjes *Galanthus spec.* Langs de westrand zijn enkele gecultiveerde planten verwilderd uit de naastgelegen tuin.

Op basis van de NDDF-gegevens is alleen het voorkomen van Korensla *Arnoseris minima* in de nabije omgeving bekend. Dit is een zeldzame soort die voornamelijk groeit op heiden, in akkers en braakliggende terreinen (FLORON, 2018). Het plangebied is ongeschikt voor deze soort. Er zijn geen aanwijzingen voor groeiplaatsen van beschermde planten.

Amfibieën en reptielen

In de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van enkele beschermde amfibieën en reptielen bekend (Bijlage 1). Op het terrein ontbreekt het echter aan geschikt leefgebied voor al deze soorten. Er is geen water aanwezig en de dekking voor een rust- of overwinteringsplek is marginaal. De kleine plekken, waar een amfibie of reptiel kan schuilen, bevinden langs de randen van het plangebied. Het enige water in de directe omgeving zijn zwembaden in de tuinen van de burens. Voortplanting hoeft daarin niet verwacht te worden. Voortplantings- of overwinteringshabitat in het plangebied kan voor alle waargenomen soorten worden uitgesloten. Hierdoor is de trefkans zeer klein. Een rondzwervend exemplaar is echter nooit geheel uit te sluiten. Op de onverharde toegangsweg of langs de bosrand kan een Hazelworm *Anguis fragilis* of Levendbarende hagedis *Zootoca vivipara* zich opwarmen. De bosrijke omgeving vormt geen ideaal leefgebied, maar deze reptielen komen hier wel in lage dichtheden voor (Creemers & van Delft, 2009). Om te voorkomen dat een zwervend exemplaar het terrein op komt tijdens de werkzaamheden dient het aanbeveling om het terrein af te zetten.

Voor deze soortgroep kan in de nieuwe situatie een meerwaarde gecreëerd worden (zie Conclusies en aanbevelingen).

Insecten en ongewervelden

Op basis van het habitat kan het voorkomen van beschermde soorten uit deze categorie redelijkerwijs worden uitgesloten. Voor Kommavlinder *Hesperia comma* en Sleedoornpage *Thecla betulae*, welke in de nabijheid zijn waargenomen (Bijlage 1), ontbreken geschikte waard- en nectarplanten. Verder kunnen beide witsnuitlibellen eenvoudig worden uitgesloten vanwege het feit dat geen water in het plangebied aanwezig is. De zwembaden in de naastgelegen tuinen zijn ongeschikt om te gebruiken als voortplantingswater. In algemene zin is het plangebied in de huidige situatie weinig aantrekkelijk voor dagvlinders, libellen en andere insecten.

Figuur 6. Bosrand aan de oostzijde van het plangebied.

Figuur 7. De grond is bedekt met een dunne laag van gras en mos.

Conclusie en aanbevelingen

Er zijn plannen om twee woningen te realiseren op een open terrein aan de Maarnse Grindweg 37 in de gemeente Utrechtse Heuvelrug. Het plangebied was voorheen in gebruik als kampeerterrein, maar functioneerde ten tijde van de quickscan als paardenwei.

De ruimtelijke ontwikkeling kan effect hebben op beschermde soorten flora en fauna indien deze aanwezig zijn. Om dit in beeld te brengen is een flora en fauna quickscan verricht. Dit is een verkennend onderzoek naar de geschiktheid van het plangebied voor beschermde soorten van de Wet natuurbescherming.

Aan de hand van gegevens uit de NDFF (Bijlage 1) en verspreidingsatlassen is een beeld verkregen van het voorkomen van de soorten in de omgeving van het plangebied. Vervolgens is middels een veldbezoek de geschiktheid van het terrein in detail bekeken. Dit heeft geleid tot de volgende bevindingen:

Vogels

Voor de jaarrond beschermde soorten, die volgens de NDFF in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen, is het terrein ongeschikt. Verspreid over het veld staan enkele vrijstaande naaldbomen. Hierin waren geen nesten aanwezig. De takkenstructuur van de bomen, nabijheid van woningen en gebrek aan dekking maken de bomen ongeschikt voor de jaarrond beschermde vogels. Bij de naastgelegen woningen zijn geen Huismussen waargenomen. Gierzwaluwen waren ten tijde van het veldbezoek nog in de overwinteringsgebieden. Vanwege het ontbreken van bebouwing in het plangebied kunnen nestplaatsen van deze soorten worden uitgesloten. Indien bij de buren Huismussen broeden dan kunnen de vogels foerageren bij de paarden. Er is echter weinig dekking voor vaste rustplaatsen in een struik of dicht struweel van klimop.

Tijdens het veldbezoek zijn enkele soorten bosvogels waargenomen die mogelijk in het plangebied tot broeden kunnen komen. Het gaat daarbij voornamelijk om de bomen. In beperkte mate bieden de struiken langs de weg en begroeiing langs de naastgelegen tuin broedgelegenheid. Het nest en de functionele omgeving van alle inheemse vogelsoorten is gedurende de broedtijd beschermd. De broedtijd is geen wettelijk afgebakende periode, maar afhankelijk van het daadwerkelijke gebruik van het nest. Voor de meeste soorten ligt de broedperiode van maart tot en met juli.

Zoogdieren

Het gebrek aan dekking sluit verblijfplaatsen van zoogdieren grotendeels uit. Enkele zoogdieren van de provinciale vrijstellingslijst en nationaal beschermde soorten (Art. 3.10 uit Wnb) kunnen het plangebied gebruiken om te foerageren. Van een drietal nationaal beschermde soorten (Eekhoorn, Boomkruiper en Das) is het voorkomen bekend, maar in het plangebied zijn geen sporen gevonden die wijzen op aanwezigheid van een verblijfplaats van deze dieren. Een Eekhoorn is op ca. 100 meter van het plangebied waargenomen toen het de weg over stak.

Op basis van de data uit de NDFF moest op voorhand wat betreft de Habitatrichtlijn-soorten rekening gehouden worden met vleermuizen. Naast de dieren zelf zijn ook drie gebiedsfuncties beschermd. Het gaat om verblijfplaatsen, vaste vliegroutes en essentiële foerageergebieden. Waarschijnlijk wordt terrein gebruikt om op insecten te jagen, maar van een essentieel foerageergebied is hier geen sprake. Het plangebied heeft een beperkte omvang en vergelijkbare open terreinen zijn in de omgeving voorhanden. Het plangebied is evenmin geschikt voor een vaste vliegroute. Daarvoor ligt het te besloten tussen de bosvakken. De realisatie van twee woningen op het terrein doorkruist geen verbindend landschapselement, zoals een bomenrij. De derde beschermde gebiedsfunctie betreffen verblijfplaatsen. In de bomen zijn geen holtes, scheuren of loshangende bast aanwezig die gebruikt kunnen worden om in/achter te verblijven. Gebouwen ontbreken binnen het plangebied, maar zijn wel op de naastgelegen percelen aanwezig. Daar zijn verblijfplaatsen niet uitgesloten.

In algemene zin kan de toename in nachtelijke verlichting een verstorend effect hebben op vleermuizen. Naast het plangebied zijn in de huidige situatie al woningen aanwezig. Bovendien werd het terrein gebruikt als camping, waar ook verlichting aanwezig was. De toename zal daarom relatief beperkt zijn. De woningen worden in de nieuwe situatie bovendien omgeven door een groene tuin (Elzerman, 2018). Daarmee kan de uitstraling naar het omringende bos nog verder worden beperkt.

Vaatplanten

De vegetatie op het terrein is tamelijk soortenarm. Het bestaat grotendeels uit een kort gegraasd grasveld met enkele verspreid staande naaldbomen en één loofboom langs de weg. Het gras is kort en er groeit veel mos. Langs de randen zijn nog restanten van het vorige gebruik zichtbaar door de

aanwezigheid van gecultiveerde planten. Beschermde soorten kunnen redelijkerwijs worden uitgesloten.

Amfibieën en reptielen

In het plangebied ontbreekt het aan water en dekking. Hierdoor zijn geen voortplantings- of overwinteringsplekken aanwezig. De nieuwe inrichting biedt kansen om het terrein in dit opzicht aantrekkelijker te maken. Bij de werkzaamheden moet altijd zorgvuldig gehandeld worden, omdat een rondzwervend exemplaar van een beschermde soort nooit kan worden uitgesloten. In de omgeving zijn populaties van enkele beschermde amfibieën en reptielen bekend (Bijlage 1). De kans dat een individuele kikker, slang of hagedis op het terrein aangetroffen wordt is echter zeer klein vanwege het feit dat het huidige terrein een weinig interessant leefgebied vormt voor amfibieën en reptielen.

Insecten en ongewervelden

Vanwege de afwezigheid van water en het gebrek aan bloeiende planten kan het voorkomen van beschermde insecten en ongewervelden redelijkerwijs worden uitgesloten.

Conclusie

In het plangebied kunnen beschermde soorten redelijkerwijs worden uitgesloten. De bouw van twee woningen in het plangebied heeft tijdelijk een verstorend effect op de omgeving, maar zorgt niet voor een blijvend negatief effect op beschermde soorten in de directe omgeving. De woningen met tuinen ontnemen geen geschikt leefgebied en het gebiedsgebruik sluit aan bij het gebruik in het verleden en dat van de naastgelegen woningen. Door bij de inrichting van het plangebied rekening te houden met de (beschermde) dieren uit de omgeving kan een meerwaarde gecreëerd worden ten opzichte van de huidige situatie. Een ontheffing op de Wet natuurbescherming is niet nodig.

Wel dienen enkele maatregelen getroffen te worden om het risico te vermijden dat een beschermd dier tijdens de werkzaamheden het werkterrein op komt.

Aanbevelingen

- *Scherp het werkterrein af tijdens de werkzaamheden*
Tijdens de werkzaamheden is het mogelijk dat een beschermde soort amfibie, reptiel of klein landgebonden zoogdier het terrein betreedt. Om te voorkomen dat bij de werkzaamheden getroffen worden is het raadzaam om het gehele plangebied langs de randen af te schermen. Dit kan met een plastic scherm, vijverfoliedoek of ander glad materiaal. Het scherm moet tenminste 50 centimeter boven de grond uit steken en tenminste 10 centimeter ingegraven zijn.
- *Verlichting naar omgeving tijdens werk en in nieuwe situatie minimaliseren*
Om verstoring aan vleermuizen en uilen in de omgeving van het plangebied zoveel mogelijk te voorkomen dient nachtelijke verlichting tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie geminimaliseerd te worden.
- *Algemene Zorgplicht*
In algemene zin geldt dat de Zorgplicht (art. 1.11 uit de Wnb) in acht genomen moet worden tijdens de werkzaamheden. De Zorgplicht geldt voor alle wilde planten en dieren, maar in het bijzonder voor de soorten van de provinciale vrijstellingslijst (Provinciale Staten van Utrecht, 2016). In de nabije omgeving zijn meldingen van diverse soorten uit deze lijst bekend. Geef de aanwezige dieren de mogelijkheid om te vluchten of verplaats de dieren zorgvuldig naar een geschikte plaats elders in de omgeving.
- *Broedvogels (algemeen)*
Verder geldt dat de nesten van alle inheemse vogelsoorten in Nederland beschermd zijn ex. art. 3.11 van de Wet natuurbescherming. Dit betekent dat nesten niet opzettelijk verstoord, beschadigd of verwijderd mogen worden tijdens de broedtijd. Voor de broedtijd is in de wet geen afgebakende periode vastgesteld, maar is afhankelijk van het daadwerkelijke gebruik door broedvogels. Het broedseizoen duurt voor de meeste soorten vanaf half maart tot en met half juli, maar is soortspecifiek. De bomen op het terrein worden bij voorkeur buiten het broedseizoen gekapt. Hetzelfde geldt voor het verwijderen van de struiken. Indien dit binnen het broedseizoen wordt uitgevoerd dan dient vooraf uitgesloten te worden dat nesten in gebruik zijn.
- *Natuurinclusief ontwerpen en bouwen*
De bouwplannen bieden de mogelijkheid om meerwaarde te creëren voor de biodiversiteit. Het is nuttig om al in de ontwerpfase te kijken naar de mogelijkheden voor het creëren van

nestgelegenheid voor vogels en verblijfplaatsen van vleermuizen. Hetzelfde geldt voor de inrichting van de tuinen. Door in de ontwerpfase al rekening te houden met de waardecreatie voor flora en fauna biedt dat grotere flexibiliteit tegen lagere kosten dan in een latere fase van het bouwproces. Deze methode wordt natuurinclusief ontwerpen en bouwen genoemd (Vink, Vollaard & de Zwarte, 2017).

De nieuwe inrichting van het plangebied zorgt voor meer variatie dan in de huidige situatie. De woningen bieden mogelijkheden om nestplaatsen voor Huismus en Gierzwaluw of verblijfplaatsen voor vleermuizen te creëren. De beplanting in de tuinen kan aangepast worden aan de omgeving. Door zoveel gebruik te maken van inheemse soorten, die passen in het landschap kan dit mogelijkheden bieden voor soorten die nu nog niet in het plangebied voorkomen. Bovendien biedt het gebruik door de bewoners ook kansen voor flora en fauna. Veel mensen vinden het gezellig om in de winter vogels bij te voeren. Hier kan een beschermde soort als de Huismus of Eekhoorn ook van profiteren.

Het plangebied ligt binnen het NatuurNetwerk Nederland. Om per saldo natuurverlies te voorkomen dient het concept van natuurinclusief ontwerpen toegepast te worden. Op welke wijze de initiatiefnemer van plan is om toegevoegde waarde voor de natuur te creëren, is toegelicht in het rapport over de EHS Wijzer (Elzerman, 2018).

Literatuur

Bijlsma, R. G. 1993. *Atlas van de Nederlandse Roofvogels*. Schuyt & Co., Haarlem.

Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., Canters, K.J. & J.C. Buijs (red). 2016. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren – Natuur in Nederland 12*. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (red). 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland – Nederlandse Fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

FLORON. 2018. *NDFF Verspreidingsatlas planten*. Verkregen via <https://www.verspreidingsatlas.nl/planten>, geraadpleegd op 14 januari 2018. Nationale Databank Flora en Fauna, Nijmegen.

Limpens, H., Mostert, K. & W. Bongers (red). 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen*. KNNV Uitgeverij, Zeist.

Ministerie van Landbouw, Natuurbehoud en Visserij. 2009. *Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen*. 26 augustus 2009. Brief Dienst Regelingen, Den Haag.

NDFF. 2018. *Quickscanhulp.nl - Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFF*. Nationale Database Flora en Fauna, Nijmegen.

Provinciale Staten van Utrecht. 2016. *Besluit van Provinciale Staten van Utrecht van 12 December 2016, nummer PS2016RGW12 tot vaststelling van de Verordening uitvoering Wet natuurbescherming Utrecht 2017*. Provinciaal Blad Nr. 7054, 30 december 2016. Provincie Utrecht, Utrecht.

RAVON. 2018. *NDFF Verspreidingsatlas amfibieën en reptielen*. Verkregen via <https://www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen>, geraadpleegd op 14 januari 2018. RAVON, Nijmegen.

SOVON Vogelonderzoek Nederland. 2002. *Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-2000 – Nederlandse Fauna 5*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Sovon. 2018. *Voorlopige verspreidingskaart broedseizoen*. Verkregen via <http://www.vogelatlas.nl/atlas/soorten/deel/B>, geraadpleegd op 14 januari 2018. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Vink, J., Vollaard, J. & N. de Zwarte. 2017. *Stadsnatuur maken/Making Urban Nature*. Nai010 uitgevers, Rotterdam.

Bijlage 1. Soortenoverzicht NDFF

Om een indruk te krijgen van de aanwezigheid van beschermde soorten flora en fauna in de omgeving van het plangebied is gebruik gemaakt van de 'Quickscanhulp' van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De NDFF verzamelt alle natuurgegevens van heel Nederland. Quickscanhulp geeft een overzicht van de soorten, die op basis van de NDFF bekend zijn uit de omgeving van het plangebied. Het geeft een indruk van de potentiële soorten in de omgeving. In de soortenlijst zitten echter ook eenmalige waarnemingen. Bovendien zegt de afwezigheid van een soort in de lijst niets over de werkelijke afwezigheid in het plangebied. Dit kan ook een gevolg zijn van de waarnemersinspanning. De lijst wordt vooral gebruikt als nuttige aanvulling op het veldonderzoek. De soortenlijst van waargenomen soorten in de omgeving van het plangebied is los bijgevoegd als PDF.

Flora en fauna quickscan Maarnse Grindweg 37 te Maarn

Status uitgave	Definitief
Versie	2.1
Rapport nr.	2018-N01
Auteur	Sander D. Elzerman
Datum uitgave	8 augustus 2018
Foto's	Sander D. Elzerman
Kaartmateriaal	©OpenStreetMap-auteurs 2017 (CC BY-SA)
Projectnr.	2017080
Opdrachtgever	Wissing B.V.
Contactpersonen	Mevr. Daniëlle Best & mevr. Esther Stuijts

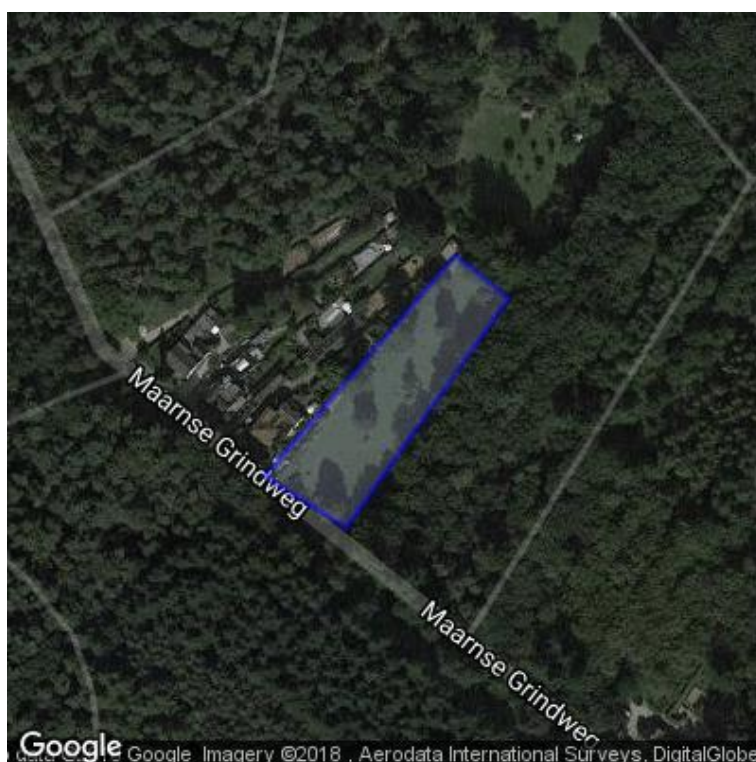
© Elzerman Ecologisch Advies
Leeuwerik 20
3299 BZ Maasdam

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende. Elzerman Ecologisch Advies kan door de opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

Bekende verspreiding van soorten ten opzichte van het plangebied – levering uit de NDFF.

disclaimer De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in een bepaald gebied. Het systeem is in opbouw, nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Copyright vermelden bij verwijzen of citeren naar deze levering: '© NDFF - quickscanhulp.nl 31-01-2018 14:23:29'

Op de volgende pagina's vindt u de lijst met soorten en afstanden ten opzichte van het plangebied dat deze soorten zijn waargenomen. Een toelichting op deze lijst is te vinden op: www.quickscanhulp.nl.

Mocht u vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de Helpdesk van Het Natuurloket:

e-mail: serviceteamndff@natuurloket.nl

telefoon: 0800 2356333

Soort	Soortgroep	Bescherming	Afstand
Alpenwatersalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Alpenwatersalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bastaardkikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bruine kikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Gewone pad	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Kleine watersalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Adder	Reptielen	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Hazelworm	Reptielen	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Levendbarende hagedis	Reptielen	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Ringslang	Reptielen	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Korensla	Vaatplanten	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Boommarter	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Bunzing	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Das	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Eekhoorn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Egel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Haas	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Huisspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Konijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Ree	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Rosse woelmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Veldmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Vos	Zoogdieren	wnb-andere soorten	0 - 1 km
Kamsalamander	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km
Poelkikker	Amfibieën	wnb-hrl	0 - 1 km
Zandhagedis	Reptielen	wnb-hrl	0 - 1 km
Franjestaart	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Laatvlieger	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Rosse vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Watervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	0 - 1 km
Boomvalk	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Buizerd	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Havik	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Huismus	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Ransuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Roek	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km

Sperwer	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Steenuil	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Wespendief	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
Zwarte Wouw	Vogels	wnb-vrl	0 - 1 km
komma vlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	1 - 5 km
sleedoornpage	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Dennenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Glad biggenkruid	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Schubvaren	Vaatplanten	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Aardmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Damhert	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Dwergmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Dwergspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Hermelijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Waterspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Wezel	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Woelrat	Zoogdieren	wnb-andere soorten	1 - 5 km
Heikikker	Amfibieën	wnb-hrl	1 - 5 km
Gevlekte witsnuitlibel	Insecten-Libellen	wnb-hrl	1 - 5 km
Sierlijke witsnuitlibel	Insecten-Libellen	wnb-hrl	1 - 5 km
Baardvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Kleine dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Meervleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Ruige dwergvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Tweekleurige vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	1 - 5 km
Slechtvalk	Vogels	wnb-vrl	1 - 5 km
Meerkikker	Amfibieën	wnb-andere soorten	5 - 10 km
grote vos	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	5 - 10 km
zilveren maan	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Beekrombout	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Kempense heidelibel	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Dreps	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Knolspirea	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Muurbloem	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Wilde averuit	Vaatplanten	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Grote modderkruiper	Vissen	wnb-andere soorten	5 - 10 km
Rugstreeppad	Amfibieën	wnb-hrl	5 - 10 km
Vroedmeesterpad	Amfibieën	wnb-hrl	5 - 10 km
Bever	Zoogdieren	wnb-hrl	5 - 10 km
Vuursalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	10 - 25 km
gentiaanblauwtje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	10 - 25 km
grote parelmoervlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Vliegend hert	Insecten-Kevers	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Gevlekte glanslibel	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	10 - 25 km

Akkerdoornzaad	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Akkerogentroost	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Brede wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Echte gamander	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Groot spiegelklokje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Grote bosaardbei	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Grote leeuwenklauw	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Kartuizer anjer	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Kleine wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Kluwenklokje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Naakte lathyrus	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Roggelelie	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Rood peperboompje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Ruw pazelzaad	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Stijve wolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Stofzaad	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Wilde ridderspoor	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Wolfskers	Vaatplanten	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Edelhert	Zoogdieren	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Gewone bosspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Gewone zeehond	Zoogdieren	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Molmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Steenmarter	Zoogdieren	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Tweekleurige bosspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Wild zwijn	Zoogdieren	wnb-andere soorten	10 - 25 km
Geel schorpioenmos	Blad-enLevermossen	wnb-hrl	10 - 25 km
Tonghaarmuts	Blad-enLevermossen	wnb-hrl	10 - 25 km
Gestreepte waterroofkever	Insecten-Kevers	wnb-hrl	10 - 25 km
Groene glazenmaker	Insecten-Libellen	wnb-hrl	10 - 25 km
Rivierrombout	Insecten-Libellen	wnb-hrl	10 - 25 km
Gladde slang	Reptielen	wnb-hrl	10 - 25 km
Muurhagedis	Reptielen	wnb-hrl	10 - 25 km
Drijvende waterweegbree	Vaatplanten	wnb-hrl	10 - 25 km
Groenknolorchis	Vaatplanten	wnb-hrl	10 - 25 km
Platte schijfhoren	Weekdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Noordse woelmuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Otter	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Vale vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	10 - 25 km
Oehoe	Vogels	wnb-vrl	10 - 25 km
Vinpootsalamander	Amfibieën	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Europese rivierkreeft	Geleedpotigen-Insecten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
aardbeivlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
bosparelmoevlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
bruine eikenpage	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km

grote weerschijnvlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
iepenpage	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
kleine heivlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
kleine ijsvogelvlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Bosbeekjuffer	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Hoogveenglanslibel	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Akkerboterbloem	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Blaasvaren	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Blauw guichelheil	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Getande veldsla	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Groensteel	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Kleine schorseneer	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Knollathyrus	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Kranskarwij	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Naaldenkervel	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Schubzegge	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Tengere distel	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Veenbloembies	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Wilde weit	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Zandwolfsmelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Zinkviooltje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Beekprik	Vissen	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Elrits	Vissen	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Kwabaal	Vissen	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Grote bosmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Ondergrondse woelmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Rosse woelmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	25 - 50 km
Boomkikker	Amfibieën	wnb-hrl	25 - 50 km
Knoflookpad	Amfibieën	wnb-hrl	25 - 50 km
pimpernelblauwtje	Insecten-Dagvlinders	wnb-hrl	25 - 50 km
teunisbloempijlstaart	Insecten-Macronachtvlinders	wnb-hrl	25 - 50 km
Kruipend moerasscherm	Vaatplanten	wnb-hrl	25 - 50 km
Atlantische steur	Vissen	wnb-hrl	25 - 50 km
Houting	Vissen	wnb-hrl	25 - 50 km
Bosvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	25 - 50 km
duinparelmoervlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	50 - 100 km
spiegeldikkopje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	50 - 100 km
veldparelmoervlinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Donkere waterjuffer	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Gewone bronlibel	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Speerwaterjuffer	Insecten-Libellen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Berggamander	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Bergnachtorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Bokkenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km

Brave hendrik	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Bruinrode wespenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Gladde zegge	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Honingorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Karwijselie	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Kleine ereprijs	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Liggende ereprijs	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Moerasgamander	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Rozenkransje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Scherpkruid	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Smalle raai	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Vroege ereprijs	Vaatplanten	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Beekdonderpad	Vissen	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Grijze zeehond	Zoogdieren	wnb-andere soorten	50 - 100 km
Veldspitsmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	50 - 100 km
grote vuurvliinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-hrl	50 - 100 km
Gaffellibel	Insecten-Libellen	wnb-hrl	50 - 100 km
Noordse winterjuffer	Insecten-Libellen	wnb-hrl	50 - 100 km
Dikkopschildpad	Reptielen	wnb-hrl	50 - 100 km
Brandts vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Bruinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Bultrug	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Dwergvinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Gewone dolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Gewone vinvis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Griend	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Grijze grootoorvleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Ingekorven vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Potvis	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Tuimelaar	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Wilde kat	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
Wolf	Zoogdieren	wnb-hrl	50 - 100 km
bruin dikkopje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	100 - 250 km
veenbesblauwtje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	100 - 250 km
veenbesparelmoervliinder	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	100 - 250 km
veenhooibeestje	Insecten-Dagvlinders	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Bosdravik	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Breed wollegras	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Franjgentiaan	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Geelgroene wespenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Geplooid vrouwenmantel	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Gevlekt zonneroosje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Groene nachtorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Kalkboterbloem	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km

Kalketrip	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Lange zonnedaauw	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Pijlscheefkelk	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Spits havikskruid	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Steenbraam	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Tengere veldmuur	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Trosgamander	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Vliegenorchis	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Zweedse kornoelje	Vaatplanten	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Gestippelde alver	Vissen	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Eikelmuis	Zoogdieren	wnb-andere soorten	100 - 250 km
Geelbuikvuurpad	Amfibieën	wnb-hrl	100 - 250 km
donker pimpernelblauwtje	Insecten-Dagvlinders	wnb-hrl	100 - 250 km
Oostelijke witsnuitlibel	Insecten-Libellen	wnb-hrl	100 - 250 km
Kemps zeeschildpad	Reptielen	wnb-hrl	100 - 250 km
Bechsteins vleermuis	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Gestreepte dolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Gewone spitssnuitdolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Hamster	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Hazelmuis	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Narwal	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km
Witsnuitdolfijn	Zoogdieren	wnb-hrl	100 - 250 km